

Kaupunkirakentaminen ja tilat

26.9.2025

Dnro 3239-2022
(00 01 02)**Vastaus valtuutettu Alice Girs ym. aloitteeseen: Aloite kaupunkiniittyjen perustamiseksi Turkuun**

Kaupunkirakentaminen ja tilat, viherympäristön kunnossapito, viheraluepäällikkö Mari Helin:

Valtuutettu Alice Girs ym. ovat kaupunginvaltuuston kokouksessa 14.3.2022 § 55 tehneet aloitteen "Kaupunkiniittyjen perustamiseksi Turkuun".

Turun kaupungin viheralueet on luokiteltu valtakunnallisen RAMS - kunnossapitoluokituksen mukaisesti. Kohteen hoitotaso riippuu mm. alueen sijainnista, käyttötarkoituksesta, maisema- ja luontoarvoista. Turun yleisillä alueilla on leikattavaa nurmipinta-alaa 262 ha, kerran kasvukaudessa leikatavia niittyalueita 115 ha ja avoimina pidettäviä niittyjä, joiden hoidon tavoite on maiseman avoimena pitäminen ja niitä ei leikata lainkaan 397 ha. Pientareita ja risteysalueita leikataan liikenneturvallisuuden takia.

Turun maaperä on suurelta osin vanhaa merenpohjaa. Se on savista, hyvin vettä pidättävää ja ravinnepitoista. Maaperässä menestyy parhaiten erilaiset heinä- ja putkilokasvit, voikukka ja ohdakkeet. Suurin osa ketokasveista viihtyy vain ravinneköyhässä ja vettä läpäisevässä maaperässä. Nurmikon tai niityn niittämättä jättäminen ja näin kedon aikaankaan saaminen onnistuu vain kuvilla ja paahteisilla alueilla. Niityn perustaminen saviseen maaperään vaatii kasvualustan vaihtamisen ja alkuvuosina intensiivistä kitkettä, jotta kylvetyt ketokasvit pääsevät kasvuun.

Edellisinä kasvukausina on kokeiltu nurmikon leikkaamatta jättämistä ravinneköyhyillä kasvualueilla ja seurattu luontaisen lajiston kehittymistä. Yhteensä 23,5 ha leikattua nurmea on vaihdettu nurmeksi. Piennaralueita, joita voidaan jättää niittämättä liikenneturvallisuutta vaarantamatta, kehitetään kukkaniittynä. Niittojen ajankohtaa on pyritty ajoittamaan siten, että ainakin osa kasveista ehtivät siementämään.

Turussa on lisätty kukkivien maisemapeltojen määrää. Lisäksi on perustettu pieniä niittyjä sekä katuviher- että puistoalueelle. Näissä on kasvualustana hyödynnetty kävely- ja pyöräteiltä nostettua hiekoitushiekkaa sekä leikkipaikoilta poistettua turvasoraa ja leikkihiekkaa.

Uusien asemakaava-alueiden suunnittelussa suositaan monilajisia istutuksia ja niittyalueita, joita pyritään mahdollisuuksien mukaan perustamaan paikallista lajistoa hyödyntäen.

Turussa on määritelty luonnonsuojelullisesti arvokkaita niittyalueita. Niittyalueiden raivaamiseen on saatu Ympäristöministeriön Helmi-keto rahoitusta. Näitä alueita raivataan umpeen kasvamisen estämiseksi, jotta luontaisen niittylajiston elinolosuhteen säilyvät ja lajisto saadaan lisääntymään.

LUMO-ohjelmassa on määritelty toimenpiteitä, joilla luonnonmonimuotoisuus saadaan turvattua. LUMO-ohjelmassa varmistetaan myös riittävät resurssit ja rahoitus avoimien alueiden luonnonmonimuotoisuuden kehittämiseksi.

Kimmo Suonpää
kaupunkirakentamispalveluiden johtaja